

Паразитози кролів в умовах присадибних господарств Сумської області

Ю. Неєреба

yla7578@ukr.net

Сумський національний аграрний університет,
м. Суми, Україна

Кролівництво — галузь тваринництва, яка забезпечує виробництво м'яса, хутра, пуху та шкіри. Розведення кроликів є вигідним, оскільки витрати корму на вирощування тварин незначні, що вказує на низьку собівартість м'яса. А м'ясо кроликів має дієтичні властивості, що суттєво впливає на попит.

Надбання років дозволяють уникнути помилок та покращити кролівництво в нашій країні, але і на сьогодні значною перешкодою розвитку галузі є інфекційні та інвазійні захворювання. Оскільки проведення цілеспрямованого комплексу лікувально-профілактичних заходів можливе тільки після постановки остаточного діагнозу, підтвердженого лабораторними дослідженнями, метою нашої роботи було з'ясувати екстенсивність та інтенсивність ураження тварин збудниками інвазійних захворювань та визначити видовий склад паразитів у кролів присадибних господарств Сумської обл.

Дослідження проводили з травня по жовтень впродовж 2020 р. Здійснювали клінічний огляд тварин та відбирали матеріал для дослідження у кролів різних статевих вікових груп у присадибних господарствах Сумської обл. (Глухівський, Охтирський, Липоводолинський, Ямпільський, Конотопський, Лебединський та Сумський р-н). Паразитологічні дослідження проводили на базі лабораторії паразитології кафедри епізоотології та паразитології Сумського НАУ.

Копроовоскопічні дослідження проводили за методом Г. О. Котельникова та В. М. Хренова з використанням нітрату амонію, у тварин проводили огляд шкірного покриву голови, шиї, спини, боків, живота і кінцівок — спочатку неозброєним оком, потім за допомогою лупи. Виявлених кліщів та комах знімали зі шкіри тварин за допомогою пінцета чи рукою в гумовій рукавиці і переносили в рідину Барбагалло. З безшерстих ділянок шкіри брали глибокі зіскрібки, переносили у чашки Петрі і заливали 10-кратною кількістю 10%-ного розчину їдкого натру. Через 40 хв. розм'якшені кірочки шкіри з розчину лугу краплями.

Копроовоскопічно нами було досліджено 168 проб відібраних від кролів різної вікової категорії. У 83 пробах було виявлено інвазійні елементи, екстенсивність інвазії становила 49,4%. У 43,2% тварин виявляли еймеріоз. Інтенсивність інвазії домінувала у молодих тварин і досягала 486,6 екз./ооцист в одній краплі флотаційного розчину. Екстенсивність інвазії в межах одного господарства часто досягала 100%. Яйця збудника *Passalurus ambiguus* знаходили в 38,9% досліджених проб, максимальна інтенсивність інвазії становила 67,3 екз./яєць в одній краплі флотаційної рідини. За дослідження зіскрібків з вушної раковини кролів у 31,9% тварин діагностували псороптоз. Кліщів виду *Sarcoptes cuniculi* виявляли лише в чотирьох тварин при мікроскопії зіскрібків, відібраних в межах голови та шиї тварин, екстенсивність інвазії становила 2,4%.

При ретельному огляді шерстяного покриву у двох тварин реєстрували збудники виду *Spilopsyllus cuniculi*.

Отже, паразитофауна кролів присадибних господарств Сумської обл. представлена гельмінтами — *Passalurus ambiguus*, одноклітинними — *Eimeria* ss., кліщами — *Psoroptes cuniculi* та *Sarcoptes cuniculi*; комахами — *Spilopsyllus cuniculi*.